

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 38494-08-23 בן אור נ' ברוך

07 דצמבר 2023

לפני כבוד השופט עודד מאור

ראם בן אור
ע"י ב"כ עו"ד מ' גרטל

המבקש

נגד

אריה ברוך (מכללת שרוטל)
לעצמו

המשיב

פסק דין

1

2

לפניי מונחת בקשה להסתלקות מבקשה לאישור תובענה ייצוגית (להלן: **בקשת ההסתלקות**).

3

4

כללי

5

1. המבקש, ראם בן אור, הגיש בקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד המשיב, מר אריה ברוך

6

המפעיל עסק בשם "מכללת שרוטל". בבקשה לאישור נטען שבאתר האינטרנט של העסק

7

(להלן: **אתר האינטרנט**) לא מפורסמים הסדרי הנגישות בבית העסק של המשיב, בניגוד

8

להוראת תקנה 34 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות),

9

התשע"ג-2013 (להלן: **תקנות הנגישות**); אין הצהרת נגישות, בניגוד להוראת תקנה 35ה'

10

לתקנות הנגישות; ולא מופיעים פרטיו של רכז הנגישות, בניגוד להוראת תקנה 91(ה)

11

לתקנות הנגישות (להלן: "**הבקשה לאישור**").

12

13

2. בטרם הוגשה תשובה לבקשה לאישור, הוגשה בקשת ההסתלקות שלפניי.

14

בבקשת ההסתלקות הודיע המשיב כי לאחר קבלת בקשת האישור החליט להסיר את אתר

15

האינטרנט מהרשת. המשיב עוד ציין שהמדובר בטעות בתום לב ולא מחמת רצון לפגוע במי

16

מחברי הקבוצה שייצוגה מתבקש.

17

18

במצב דברים זה, הגיעו הצדדים להסדר הסתלקות, לפיו הוסכם, בין היתר, שככל שהמשיב

19

יעלה בעתיד אתר אינטרנט, יקפיד לעמוד בהוראות הדין לעניין ההנגשה;

20

עוד הוסכם שהמשיב יתרום 500 ₪ לטובת הקרן לניהול וחלוקת כספים שנפסקו כסעד,

21

וזאת לטובת קמפיין לעניין הנגשת אתרי אינטרנט; וכי המשיב ישלם למבקש ובא כוחו סך

22

של 1,000 ₪ בגין גמול ושכר טרחה, וזאת תוך "**...התחשבות מיוחדת במצבו הבריאותי**

23

והכלכלי הירודים מאוד של הבעלים של המשיבה (צ"ל: של בית העסק), ובהצהרתו כי

24

מתכוון לסגור את עסקו בסוף שנת 2023".

25

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 38494-08-23 בן אור נ' ברוך

07 דצמבר 2023

לפני כבוד השופט עודד מאור

1 במסגרת הבקשה להסתלקות נכתב, בסעיף 9, כי "בעקבות הגשת בקשת האישור, הסירה
2 המשיבה את אתר האינטרנט שלה מרשת האינטרנט, וכך נמנע המשך עוול לציבור בעלי
3 המוגבלויות בישראל" (ההדגשה במקרה זה – במקור).

דין והכרעה

6 3. אם כן, לאחר קבלת בקשת האישור, המשיב הסיר את אתר האינטרנט מהרשת, ומשכך אין
7 כל טעם בהמשך ניהול ההליך ודינה של בקשת ההסתלקות להתקבל.

9 4. בנסיבות תיק זה, לא מצאתי מקום לאשר את הסכמת הצדדים לגמול ושכר טרחה, אותם
10 לא מצאתי לפסוק כלל, כמפורט להלן.

12 5. אחזור פעם נוספת על הברור מאליו, שאין להמעיט בחשיבותה הרבה של ההגנה על
13 זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות לכבוד ולחירות מכח עקרון השוויון.

14 על החברה להמשיך ולפעול על מנת שאדם, כל אדם, יזכה לכבוד, לשוויון, לחירות,
15 לעצמאות ולפרטיות, ואין להרפות מהצורך לקידום ערכים אלה. ברם, אינני משוכנע שכל
16 סטייה ולו המזערית ביותר מהוראת הדין, מצדיקה העלאתה על נס של אותם עקרונות נעלים
17 וחשובים אלה, לבל יישחקו משימוש חפוז ושלא לצורך, באמצעות הגשת של תובענה
18 ייצוגית כנגד עסק, כאשר ניתן היה לתקן את ההפרה באופן הגון יעיל ומהיר יותר,
19 באמצעות פניה מוקדמת.

20 במקרה שלפנינו, הוראות הדין מחייבות לעשות כן.

פניה מוקדמת

23 6. בבקשות לאישור קודמות, שהוגשו בגין אותן עילות, שהגיש המבקש עצמו, נדרשתי לעניין
24 החובה בדבר פניה מוקדמת- טרם העלאת טענה בדבר הפרת הוראת תקנה 35(ה) לתקנות
25 הנגישות, יש לבצע פניה מוקדמת לפי הוראת תקנה 35א(ד)(1) לתקנות; העדר הוראת דין
26 בדבר החובה בפניה מוקדמת ביחס להוראת תקנה 34 היא לקונה משפטית ולא הסדר
27 שלילי (ראו: ת"צ 24597-10-22 סרור נ' אריאל רום השקעות בע"מ (08.12.2023)).

29 7. כפי שכבר נפסק לא אחת, גם מידת ההגינות מחייבת את המבקש לבצע פניה מוקדמת. פניה
30 מוקדמת היא הינה ביטוי לתום הלב בעת נקיטת הליכים משפטיים וניהולם, על מנת
31 שחלילה לא ניתן יהיה לסבור שמדובר בניצול לרע של הליכים אלו (ראו: ת"צ 37820-08-
32 23 בן אור נ' הג'ונגל של אלי בע"מ (23.11.2023)).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 38494-08-23 בן אור נ' ברוך

07 דצמבר 2023

לפני כבוד השופט עודד מאור

8. פניה מוקדמת בטרם הגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית מעניקה פתרון ראוי, הוגן ומועיל ביותר למקרים כבענייננו. פניה מוקדמת מעניקה למשיבה הפוטנציאלית הזדמנות לתקן את ליקויים, ככל שהם קיימים, מבלי שיהיה עליה לנהל הליך משפטי; במקרה הצורך, מתן הזדמנות למשיבה פוטנציאלית להשיב לטוען להפרות ולהסביר לו מדוע טענותיו אינן נכונות; ולחסוך מהמשיבה הפוטנציאלית, ובעליה, את השלכות הכלכליות ואישיות החמורות של הגשת בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגדן לבית המשפט המחוזי; מה גם, שבמסגרת הפניה המוקדמת יכול המבקש להסב את תשומת ליבה של הנציבות לשוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות לעניין הפרת הוראות תקנות הנגישות, וזו תוכל במקרים המתאימים להפעיל את סמכויותיה על פי הדין (ראו: ת"צ 29464-08-23 בן אור נ' ד"ר הרצל מיכאל מרפאות מומחים בע"מ (4.12.2023)).
9. סבורני, בשים לב שהמשיב עתיד לסגור את העסק שלו עד סוף שנת 2023 וכתוצאה מכך גורל דומה היה לאתר האינטרנט, הרי לו המבקש היה מבצע פניה מוקדמת, היה מגלה שאין כל טעם של ממש בהגשת בקשת האישור, שעה שהמשיב עתיד להפסיק לתת את שירותי העסק בתוך זמן קצר ולא מבזבז את זמנו שלו ושל המשיב.
10. בבקשת ההסתלקות נטען כי ב"עקבות הגשת בקשת האישור, הסירה המשיבה את אתר האינטרנט שלה מרשת האינטרנט, וכך נמנע עוול לציבור בעלי המוגבלויות" (ראו: סעיף 9 לבקשת ההסתלקות); לטעמי - משאתר האינטרנט הוסר כלל מהרשת, לא נמצאה כלל כל תועלת לחברי הקבוצה.
11. אני מוכן להניח לטובת המבקש שקיימת לו עילת תביעה אישית, בכל הנוגע לפרסום הסדרי ההנגשה.
- עם זאת, לעניין עילת התביעה ביחס למינוי רכז נגישות, הרי גם טענה זו נטענה בעלמא, שכן הנטל להוכחה כי המשיבה חייבת במינוי רכז נגישות הוא על המבקש והדברים נאמרו על דרך הסתם וללא כל ראייה או ביסוס. אחזור על שנאמר שהגשת בקשה לאישור בטענה זו, עלולה לגרום למשיבות פוטנציאליות, אשר אינן עומדת בתנאי הוראת תקנה 91(א) לתקנות, לטעות כי הן חייבות במינוי רכז, ובפרסום פרטיו, שכעל פי הדין הן לא נדרשות לעשות כן (ראו: עניין הג'ונגל של אלי שלעיל).
- גמול ושכר וטרחה**
12. לאור האמור לעיל, יש לבחון את שאלת פסיקת גמול ושכר הטרחה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 38494-08-23 בן אור נ' ברוך

07 דצמבר 2023

לפני כבוד השופט עודד מאור

1 ראוי לשוב ולהדגיש את הכלל לפיו אין לאשר מתן טובת הנאה למבקש ולבא כוחו במקרה
2 של הסתלקות, ומתן טובת הנאה היא חריג לאותו כלל שייעשה במקרים המתאימים לכך
3 (ראו: ע"א 8114-14 מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ (22.08.2018)).
4
5 על מנת לחרוג מהכלל על המבקש להראות עילת תביעה לכאורה, ועל בית המשפט למצוא
6 שהתועלת שהניב ההליך לחברי הקבוצה היא קונקרטי, ממשי ורלוונטי: "אחד
7 הפרמטרים שעשויים לשמש את בית המשפט בבואו להעריך את התועלת שצמחה
8 מבקשת האישור, הוא הפער שבין הסעדים שהתבקשו בבקשת האישור לבין
9 הסעד שניתן לקבוצה בסופו של יום במסגרת ההסתלקות. פער זה עשוי אף להעיד
10 על כך שבקשת האישור לכתחילה הוגשה בסכום מנופח, מבלי שקדמה לה בדיקה
11 עובדתית או משפטית ראויה, כמנוף לחץ על הנתבע במטרה להגיע עימו להסדר
12 מהיר... אמת מידה נוספת שעשויה לסייע בידי בית משפט בעניין זה, שאף עליה
13 עמדתי לעיל, היא שאלת נחיצותו של ההליך הייצוגי לתוצאה שהושגה. במקרים
14 מתאימים, ובהתאם לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית, ניתן אף להידרש
15 לעמדתו של היועמ"ש ביחס להסתלקות המתוגמלת המבוקשת... בצד האמור,
16 הכרעה בבקשת הסתלקות מתוגמלת מחייבת את בית המשפט לשקול גם "שיקולי
17 רוחב" – ובפרט את הסכנות הגלומות בהסתלקות מתוגמלת למוסד התובענה
18 הייצוגית ולציבור בכללותו, כפי שפורטו לעיל, על מנת ששכרו של ההליך הייצוגי
19 לא ייצא בהפסדו... (עניין מרקיט לעיל, פסקאות 26-27).
20
21 13. המבקש עצמו הגיש בקשות לאישור רבות שעניינן הפרת תקנות הנגישות באתרי אינטרנט
22 של נותני שירותים שונים.
23 רוב רובן של הבקשות לאישור, בנוסח דומה, והנה, זמן קצר אחרי שהוגשו הבקשות
24 לאישור לבית המשפט החלו מוגשות הבקשות להסתלקות מהן. באף לא אחת מהבקשות
25 ניתן פיצוי לחברי הקבוצה לגבי העבר, אלא הדבר נפתר על ידי הרמת תרומה לקרן תובענות
26 ייצוגיות, ומבוקש לפסוק גמול ושכר טרחה בסכומים שונים, שאינם גבוהים באופן יחסי.
27 בדוח הצוות הבין-משרדי לבחינת ההסדרים הקבועים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-
28 2006 (מרץ 2023) התעוררה עניינן של התביעות הייצוגיות מסוג זה, שכונן, "תביעות
29 ייצוגיות קלות ערך", וכך נאמר בו: "תובענות ייצוגיות קלות ערך" הן בקשות לאישור
30 תובענה ייצוגית המוגשות ביחס להפרה של הוראות הדין ומסתיימות בהסתלקות תוך
31 התחייבות המשיבה לתיקון הפרה. ככלל, מדובר בבקשות לאישור ביחס להפרה של
32 הוראות דין רגולטוריות, לעיתים שוליות, כאשר לא ברור הנזק שנגרם לחברי הקבוצה,
33 אם בכלל. בתביעות אלו, ככלל, ככל שהמשיבה מוכנה לתקן את התנהלותה ביחס לעתיד,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 38494-08-23 בן אור נ' ברוך

07 דצמבר 2023

לפני כבוד השופט עודד מאור

- 1 אין טעם בניהול התובענה כייצוגית, שכן, כאמור, לא ברור האם נגרמו לחברי קבוצה
2 נזקים המצדיקים מתן פיצוי (עמ' 26).
3 ...
4 "מאפיין חשוב של התביעות "קלות הערך" נוגע למודל הכלכלי שעליו הן מבוססות.
5 הרושם המתקבל הוא שנראה כי בפועל תביעות אלו מוגשות מלכתחילה מבלי כוונה לנהלן
6 כייצוגיות ומבלי לקבל בפועל סעד כספי ממש לטובת הקבוצה, על אף שבדרך כלל הן
7 מוגשת עם דרישה לסעד של פיצוי חברי הקבוצה. לאור העובדה שתביעות אלו מסתיימות
8 בהסתלקות ללא ניהול ההליך וכן לאור כך שתביעות אלו מסתיימות בגמול ושכר טרחה
9 יחסית נמוכים, נראה שהמודל הכלכלי של תביעות אלו הוא הגשה מהירה של הרבה
10 תביעות פשוטות, במקרים רבים "תביעות משוכפלות" (בקשות לאישור מוגשות לרוב
11 בנוסח זהה כלפי מספר רב של גורמים, כאשר לרוב ההשקעה בהשקעה בהגשתן היא
12 יחסית מזערית), שלא על מנת לנהלן אלא על מנת להסתלק מהן, תוך כוונה מלכתחילה
13 לקבל סכום כסף יחסית נמוך לשכר טרחה וגמול על כל תביעה תוך השקעה מינימלית
14 בכל תביעה. לפי מודל כלכלי זה, ריבוי התביעות המוגשות מביא לשכר טרחה נאה לעורך
15 הדין המייצג, באופן מצטבר. בנוסף, על אף שכאמור תביעות אלו מסתיימות במסגרת
16 הסתלקות מתוגמלת, הן מוגשות לרוב תוך נקיבה בסכום פיצוי גבוה מאוד שאינו
17 אקוויולנטי לנזק ('סכום פיצוי מופרז') ושאינו משקף לעיתים רבות את הנזקים שנגרמו
18 לחברי הקבוצה (עמ' 27-28)".
19 ...
20 "בהקשר של תביעות משוכפלות, יש לציין שקיימת גם תופעה של "תובעים סדרתיים".
21 כלומר, תובעים ייצוגיים המגישים מספר רב של תובענות ייצוגיות (עמ' 28).
22 לעצם הגשת הבקשה לאישור תובענה ייצוגית משמעויות משפטיות, כספיות וציבוריות.
23 כך, עצם הגשת הבקשה לאישור מחייבת את הנתבעות בהוצאות רבות לצורך התגוננות
24 מפני התביעות, כאשר חלק מהעלויות מגולגלות ליצור....מאחר שעלויות הייצוג הן
25 גבוהות, הנתבעות מעדיפות לשחם 'דמי הסתלקות' על פני תשלום הוצאות לצורך הייצוג
26 בתיק. בנוסף ריבוי ההסתלקויות המתוגמלות מביא גם לזילות מוסד התובענה הייצוגית
27 לריבוי הגשת תביעות סרק" (עמ' 29-30).
28
29 14. באותו עניין, אך ובהקשר אחר אמר בית המשפט העליון שיש מי אשר אולי יראו בהגשת
30 בקשות לאישור כאלה, מעין מקור הכנסה נאה בטרחה מועטה, עת תובע פלוני מייצר
31 תביעות חדשות לבקרים, דבר שעל פניו עלול להחשיד בתאוות רווח אישי ועל כן מן הראוי
32 שתביעתו תתקבל בשיעור מופחת (ראו: רע"א 2904-14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ
33 (27.07.2014)).
34 די לי בהנחת הדברים כאן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 38494-08-23 בן אור נ' ברוך

07 דצמבר 2023

לפני כבוד השופט עודד מאור

- 1 לאור על האמור לעיל, ככל שאכן קיימת למבקש עילת תביעה לכאורה, הרי שעל פניו היא
2 דלה מאוד; משלא מצאתי שלחברי הקבוצה צמחה כל תועלת מהגשת בקשת האישור;
3 משהמבקש לא ביצע פניה מוקדמת, כמפורט לעיל; משהמבקש לא בדק האם המשיבה כלל
4 חייבת במינוי רכז נגישות ובפרסום פרטיו, וטענה זו נטענה באופן סתמי וללא כל ביסוס,
5 הרי שלא מצאתי כל טעם או צידוק בגינם יש לפסוק למבקש גמול ולבא כוחו שכר טרחה.
6
7 16. לאור נסיבות העניין, מצאתי לפטור מפרסום הודעה לפי הוראת סעיף 16(ד)(1) לחוק
8 תובענות ייצוגיות וכן אינני מורה על פרסום הודעה בדבר ההסתלקות לפי הוראת סעיף
9 25(א)(2) לחוק, דבר שיהא כרוך בהכרח בהוצאות וסרבול ההליך שלא לצורך.

סוף דבר

- 10
11
12 17. לאור כלל האמור לעיל, בקשת ההסתלקות מתגמלת, פרט להסכמות הצדדים לעניין גמול
13 ושכר טרחה, אשר בנסיבות ענייננו אין לפסוק אותם, כמפורט לעיל;
14 בקשת האישור נמחקת והתובענה האישית של המבקש נדחית.
15

16
17 ניתן היום, כ"ד כסלו תשפ"ד, 07 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.

18

עודד מאור, שופט

